

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА КОБЦЕВ ПРОТИ УКРАЇНИ

(Заява № 7324/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

4 квітня 2006 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у статті 44 § 2 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі “Кобцев проти України”,

Європейський суд з прав людини (друга секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. Ж.-П. Коста, *Голова*,
п. І. Кабрал Баррето,
п. В. Буткевич,
пані А. Мулароні,
пані Е. Фура-Сандстрьом,
п. Д. Йочене,
п. Д. Попович, *судді*,
та пані Доллє, *Секретар секції*,

Після обговорення у нарадчій кімнаті 14 березня 2006 року виносить рішення, яке було прийняте вказаною датою:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 7324/02), поданою до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) громадянином України Олександром Миколайовичем Кобцевим (далі – заявник) 14 вересня 2001 року.

2. Уряд України (далі – Уряд) був представлений його Уповноваженим: пані В. Лугковською.

3. 21 січня 2005 року Суд вирішив надіслати скаргу заявника на комунікацію Уряду. Відповідно до положень пункту 3 статті 29 Конвенції, Суд вирішив розглянути заяву щодо суті разом з питанням про її прийнятність.

ФАКТИ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

4. Заявник народився 1950 року та проживає у місті Києві.

1. Досудове розслідування

5. 30 жовтня 1998 року два співробітники міліції, під час розслідування вбивства, обшукали дім заявника. Вони знайшли дев'ять патронів до мисливської зброї та заарештували заявника за незаконне зберігання набоїв. У той же день міліцією було розпочато розслідування проти заявника.

6. 31 жовтня 198 року заявника було допитано в якості підозрюваного.

7. 3 листопада 1998 року справу було направлено до слідчого відділу Залізничного РУ ГУМВС у м. Києві. Призначений слідчий звинуватив заявника у незаконному зберіганні боєприпасів і санкціонував обрання запобіжного заходу у вигляді взяття його під варту.

8. 10 листопада 1998 року слідчий призначив проведення балістичної експертизи патронів, знайдених в будинку заявника, щоб встановити, чи відносяться знайдені патрони до категорії боєприпасів. Висновок експерта був наданий 20 листопада 1998 року.

9. 4 грудня 1998 року слідчий допитав свідків і 10 грудня 1998 року - співробітників міліції, що проводили обшук в будинку заявника.

10. 11 грудня 1998 року справу було передано до Ленінградського РУ ГУМВС у м. Києві. 24 грудня 1998 року справу до свого провадження прийняв слідчий цього відділу.

11. Розслідування було закінчене 30 грудня 1998 року і заявникові з його захисником було надано можливість ознайомитися з матеріалами справи. 11 січня 1999 року вони закінчили її вивчення. 12 січня 1999 року захисник заявника безуспішно клопотав до слідчого закрити справу за відсутністю складу злочину.

12. 18 січня 1999 року обвинувальний висновок було підписано прокурором і направлено до Ленінградського районного суду у місті Києві (далі - „районний суд”).

2. Судове провадження

13. 1 лютого 1999 року суддя районного суду викликав заявника в судове засідання. У своїй ухвалі суддя також зазначив, що тримання під вартою заявника залишити без змін.

14. Суд проводив слухання 16 березня, 16 квітня, 17 та 24 травня 1999 року. Два призначені засідання були скасовані: 4 березня 1999 року були відсутні свідки (суд постановив забезпечити явку в примусовому порядку на наступні засідання), а 4 травня 1999 року за ініціативою судді. 16 квітня та 17 травня 1999 року суддя з'ясовував обставини справи, але відклав справу через нез'явлення свідків.

15. 25 травня 1999 року захисник звернувся з клопотанням про направлення справи на додаткове розслідування. 27 травня 1999 року районний суд задовольнив це клопотання, посилаючись на недолік вагомих доказів, що були зібрані слідчими органами. Тією ж самою ухвалою суду заявника було звільнено під заставу (сума застави в розмірі – 5 100 грн.¹ була внесена до прокуратури).

16. 24 червня 1999 року Київський міський суд (далі - „міський суд”) задовольнив подання прокуратури, відмінивши ухвалу про повернення справи на додаткове розслідування. Суд вважає, що помилки чи недоліки, які були допущені, можуть бути виправлені протягом судового провадження.

---

¹ Близько 768 ЄВРО

17. Від липня до грудня 1999 року провадження у справі було призупинено у зв'язку з касаційною скаргою заявника стосовно повторного перегляду судом вищої інстанції ухвали міського суду. 2 грудня 1999 року Верховний Суд України відхилив його касаційну скаргу.

18. 23 лютого 2000 року районний суд поновив провадження і 28 лютого 2000 року визнаючи заявника винним у незаконному зберіганні боєприпасів і засуджено до позбавлення волі умовно з іспитовим строком на 3 роки. Суд керувався в основному матеріалами обшуку міліцією та висновком експерта, згідно якого знайдені набой в квартирі заявника без сумніву підпадають під дію ст. 222 Кримінального Кодексу України. Заявник та прокуратура подали апеляції. 6 квітня 2000 року міський суд скасував вирок районного суду від 28 лютого 2000 року і направив справу на новий розгляд.

19. У червні 2000 року міський суд відновив провадження у справі. Між червнем та вереснем 2000 року було проведено п'ять слухань (12 та 23 червня, 12 липня, 30 серпня та 13 вересня 2000 року), протягом яких заслухали п'ятьох свідків та експерта. Оскільки один невідомий свідок не з'явився, а тому судові засідання було перенесено.

20. 13 вересня 2000 року районний суд, за клопотанням заявника, направив справу на додаткове розслідування. Суд встановив, що ні заявник, ні свідки не були присутні, коли співробітники міліції знайшли в будинку заявника патрони. Більше того, постанова на проведення обшуку була отримана з порушенням процесуальних правил, а протокол обшуку був виданий аж 30 жовтня 1998 року з підписами заявника та свідків. Суд також звертає увагу на те, що висновок експерта не може використовуватися як доказ, адже його було проведено з порушеннями процедурних вимог.

3. Провадження після суду

21. 25 жовтня 2000 року слідчий Ленінградської районної прокуратури заклав провадження у зв'язку з відсутністю складу злочину. Слідчий посилався переважно на ті ж обставини, які брав до уваги суд при направленні справи на додаткове розслідування.

22. Заявник стверджував, що не був ознайомлений з цим рішенням. Відповідно, у квітні 2001 року його захисник подав адміністративну скаргу відповідно до п. 8 ст. 248 Цивільно-процесуального кодексу України, оскаржуючи відсутність зрушень у розслідуванні.

23. Уряд стверджував, що заявника було повідомлено вчасно про закінчення його справи, і що адміністративною скаргою він оскаржував постанову слідчого від 25 жовтня 2000 року. Однак, ухвала районного суду від 20 квітня 2001 року вказує, що заявник оскаржував не закриття справи, а її зупинення. Більш того, у своїй скарзі він наполягав на закритті справи у зв'язку з відсутністю складу злочину.

24. У вищезгаданій ухвалі від 20 квітня 2001 року районний суд постановив, що не має юрисдикції розглянути адміністративні скарги заявника, так як дії чи бездіяльність слідчих органів можуть бути розглянуті

лише в межах провадження по кримінальній справі. 20 червня 2001 року міський суд підтримав цю ухвалу.

25. Заявник стверджував, що поки він не звернувся до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, вимагаючи інформацію стосовно руху справи, прокуратура м. Києва не повідомила його листом від 12 жовтня 2001 року про закриття провадження. 26 жовтня 2001 року слідчий прокуратури Ленінградського району виніс постанову про повернення застави заставодавцю.

26. Тим часом, 13 жовтня 2001 року заявник подав скаргу до Київської міської прокуратури стосовно компенсації за незаконне кримінальне переслідування. Результат цього невідомий, хоча судячи з подальшого розвитку подій (див. пункт 27 нижче), скаргу було залишено без уваги.

27. 30 листопада 2001 року Київська міська прокуратура скасувала постанову від 25 жовтня 2000 року про закриття провадження проти заявника як передчасну і відновила розслідування щодо можливого порушення.

28. 25 грудня 2001 року слідчий прокуратури Святошинського району закриття провадження у зв'язку з відсутністю складу злочину.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

1. Кримінальний кодекс України 1960 року

29. Стаття 222 Кодексу говорить, що:

„Незаконне ...зберігання... вогнестрільної зброї (окрім гладкоствольної мисливської), боєприпасів чи вибухових речовин без дозволу...карається позбавленням волі строком від двох до семи років”.

2. Кримінально-процесуальний кодекс України 1960 року

30. Стаття 6 Кодексу перераховує причини можливого закриття провадження, у тому числі й відсутність складу злочину.

31. Ст.ст. 70, 71, 135 та 136 Кодексу зобов'язують свідка, викликаного до суду чи слідчих органів, з'явитися й дати свідчення. У разі нез'явлення на виклик правоохоронні органи можуть застосувати примусові заходи. Свідки, що повторно не з'являються до суду без поважних причин, можуть бути притягнуті до відповідальності на підставі Кодексу про адміністративні правопорушення.

32. Розділ 19 (ст.ст. 206-211) Кодексу визначають підстави призупинення кримінального провадження.

33. Ст.ст. 148-150 (основні принципи застосування превентивних заходів) і ст. 155 (умови застосування заходів щодо взяття під варту) можуть бути знайдені в рішенні від 5 квітня 2005 року у справі “*Невмержицький проти України*” (№ 54825/00, § 54, ECHR 2005-... (витяги)).

Ст. 154-1 Кодексу (умови застави) і відповідні положення Постанови пленуму Верховного Суду України №6 від 26 березня 1999 року стосовно практичного застосування застави як превентивного заходу розміщена в ухвалі від 10 грудня 2002 року у справі *Koval v. Ukraine* (№65550/01).

34. У ст. 212 зазначено, що при завершенні розслідування слідчий або пред'являє обвинувачення або зупиняє справу.

Відповідно до ст. 213 слідчий може закрити справу як при наявності підстав, так і при недоведеності участі обвинуваченого у вчиненні злочину.

П. 2 ст. 227 уповноважує прокурора скасовувати незаконні і необґрунтовані постанови слідчих та осіб, які провадять дізнання.

У даний час розділ 22 (ст.ст. 234-236-6), який регулює процедуру оскарження постанови слідчого, не містить право захисту оскаржувати порушення чи поновлення кримінального провадження.

3. Закон України „ Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду” від 1994 року.

35. Відповідно до ст. 1 Закону громадяни мають право на компенсацію шкоди, вчиненої:

1) незаконного засудження, незаконного притягнення як обвинуваченого, незаконного взяття і тримання під вартою, незаконного проведення в ході розслідування чи судового розгляду кримінальної справи обшуку, виїмки, незаконного накладення арешту на майно, незаконного відсторонення від роботи (посади) та інших процесуальних дій, що обмежують права громадян;

2) незаконного застосування адміністративного арешту чи виправних робіт, незаконної конфіскації майна, незаконного накладення штрафу;

3) незаконного проведення оперативно-розшукових заходів.

Ст. 2 Закону (*ratione personae* розділ цього Закону) можуть бути знайдені у рішенні від 5 квітня 2005 року у справі “*Афанасьєв проти України*” (№ 38722/02, п. 52).

36. Ст. 12 проголошує, що розмір відшкодуваної шкоди визначають відповідні органи дізнання, досудового слідства, прокуратури і суд, про що виносять постанову (ухвалу). У разі незгоди з винесеною постановою (ухвалою) про відшкодування шкоди громадянин може оскаржити постанову до суду, а ухвалу суду - до суду вищої інстанції в апеляційному порядку.

ПРАВО

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПП. 1 ТА 5 СТ. 5 КОНВЕНЦІЇ

37. Заявник скаржиться на незаконний арешт, посилаючись на пп. 1, 5 ст. 5 Конвенції.

38. Суд повторює, що в разі відсутності прийнятних національних засобів захисту, перебіг шестимісячного строку починається з моменту діяння, що становить стверджуване порушення Конвенції (*Al Akidi v. Bulgaria* (ухвала), № 35825/97, від 19 вересня 2000 року). Суд відзначає, що заявник був звільнений з під арешту 27 травня 1999 року, тобто більш ніж за шість місяців перед тим, як заява була подана до Суду. Шестимісячний термін стосовно скарги заявника відповідно до п. 5 ст. 5 Конвенції розпочався в той самий час (*Цcalan v. Turkey* (ухвала), № 46221/99, від 14 грудня 2000 року).

39. Ці цього впливає, що ця частина заяви була подана з перевищенням строку, передбаченого п. 1 ст. 35 Конвенції, й має бути відхилена відповідно до п. 4 ст. 35 Конвенції.

II. СТОСОВНО СТВЕРДЖУВАНОГО ПОРУШЕННЯ П. 1 СТ. 6 КОНВЕНЦІЇ

40. Заявник скаржиться, що тривалість провадження не відповідає вимозі „розумного строку”, як це зазначено у п. 1 ст. 6 Конвенції:

„Кожен при вирішенні питання щодо його цивільних прав та обов’язків ... має право на ... розгляд упродовж розумного строку ... судом ...”.

A. Щодо прийнятності

1. Статус жертви заявника

41. Уряд стверджує, що кримінальну справу проти заявника було закрито за реабілітуючи ми обставинами, що звільняють від відповідальності, таким чином, заявник мав можливість вимагати компенсацію за незаконне переслідування на підставі Закону від 1994 року.

42. Заявник не погодився.

43. Суд спершу відзначає, що твердження Уряду про можливість подання позову до державних органів за шкоду буде детально описано нижче (п.п. 49-50).

44. Оскільки ці твердження можна тлумачити як заперечення, що заявник, будучи виправданим, не може надалі вважатися жертвою стверджуваних порушень Конвенції протягом провадження (див., зокрема, *Correia de Matos v. Portugal* (ухвала), № 48188/99, від 15 листопада 2001 року), Суд наголошує, що виправдання само по собі не заперечує статусу жертви особи внаслідок надмірної затримки (*Wall v. Poland* (ухвала), № 58369/00, від 1 жовтня 2002 року).

45. Тому Суд відхиляє це заперечення.

2. Щодо вичерпання національних засобів судового захисту

46. Уряд стверджує, що всі дії державних органів, які, як стверджується, затримували провадження, могли бути оскаржені заявником в суді або ж до прокуратури вищої інстанції. Уряд також стверджує, що заявник мав усі можливості отримати компенсацію за будь-яку завдану шкоду від стверджуваного незаконного обвинувачення. Стосовно останніх засобів правового захисту, Уряд наводить приклади задоволення вимог виправданих осіб щодо понесеної шкоди в результаті незаконного арешту, обвинувачення чи засудження.

47. Заявник вважає такі засоби неефективними стосовно його справи.

48. Суд нагадує, що основне призначення вимоги національних засобів, закріплене п. 1 ст. 35 Конвенції, дозволяє Високим Договірним Сторонам попереджати порушення прав людини або ж відновлювати стверджувані порушення прав до того як такі скарги надійдуть до Суду. Це правило ґрунтується на припущенні, закріплене у ст. 13 Конвенції, з яким воно найбільш близьке, що на національному рівні існують ефективні засоби правового захисту стосовно стверджуваних порушень (див., зокрема, *Kudia v. Poland*, [GC], № 30210/96, п. 152, ECHR 2000-XI).

49. Стосовно компенсації за незаконне кримінальне переслідування, Суд зазначає, що скарга могла бути подана до слідчих органів, які проводили розслідування чи до суду, який розглядав справу, з можливістю судового перегляду чи оскарження. Єдиною правовою підставою такої скарги є постанова слідчого про закриття кримінальної справи за реабілітуючи ми обставинами («виправдання слідчим») чи виправдання під час судового розгляду (див. п. 35 вище). Протягом цього періоду заявник не міг оскаржувати порушення чи поновлення кримінального провадження (див. п. 34 вище), в той час як прокуратура вищої інстанції мала необмежені повноваження скасувати виправдання слідчим і направити справу на додаткове розслідування, лишаячи, таким чином, будь-якої можливості на позитивне вирішення вимоги про компенсацію в подальшому (див. «Пантелеєнко проти України» (ухвала), № 11901/02, від 15 березня 2005 року і «Грабчук проти України», № 8599/02, від 23 жовтня 2001 року). Отже, в цій справі, результат процедури, на яку посилався Уряд залежав в більшій мірі від дискреційних повноважень компетентних органів. Тому, цей засіб захисту не може вважатись ефективним в сенсі п. 1 ст. 35 Конвенції (*mutatis mutandis*, *Thlimmenos v. Greece* [GC], № 34369/97, § 31, ECHR 2000-IV).

Оскільки, Уряд стверджував про наявність у заявника права на оскарження дій органів державної влади, що перешкоджають руху провадження, Суд вважає, що Уряд не зазначив чи міг заявник скористатись засобом судового захисту, якщо так то яким чином, для попередження порушення чи отримання компенсації за це, шляхом оскарження до тих інстанцій, які, як стверджується, відповідальні за затримку.

50. У зв'язку з цими обставинами, Суд приходить до висновку, що заявник був позбавлений права використання засобів правового захисту, на які посилався Уряд-відповідач.

3. Відповідність скарги вимозі дотримання 6 місячного строку оскарження

51. Уряд вказує на недотримання заявником 6 місячного строку оскарження. На думку Уряду, остаточну ухвалу в справі було винесено 25 жовтня 2000 року. Таким чином, заявник повинен був подати скаргу в межах 6 місяців від цієї дати, отже щонайпізніше 25 травня 2001 року.

52. Заявник не погодився.

53. Суд відзначає, що Уряд не навів в подальшому жодного вагомого аргументу, чому Суд не повинен брати до уваги постанову слідчого від 25 грудня 2001 року, на підставі якої справу було закрито. Цю постанову було прийнято стосовно кримінальної справи, на яку посилається Уряд, і стосується того ж обвинувачення та замінила постанову від 25 жовтня 2000 року в якості остаточного рішення, що було скасовано прокуратурою м. Києва у листопаді 2001 року (п. 27 вище).

54. Відповідно це заперечення має бути відхилено.

4. Висновок

55. Суд зазначає, що ця скарга не є явно необґрунтованою в значенні п. 3 ст. 35 Конвенції. Суд далі відзначає, що вона не є неприйнятною за будь-яких інших підстав.

Б. Щодо суті

1. Період, що розглядається

56. Уряд стверджує, що слідство по справі заявника було закрито 25 жовтня 2000 року й, таким чином, період між цією датою та 30 листопада 2001 року, коли постанова про призупинення була скасована, не повинно братися до розгляду. Уряд посилається на те, що заявник був належним чином повідомлений про рішення у жовтні 2000 року, якщо брати до уваги його адміністративну скаргу в квітні 2000 року, якою він, на думку Уряду, оскаржував цю постанову.

57. Заявник відстоює, що не був повідомлений належним чином про постанову від 25 жовтня 2000 року і, більш того, коли він про неї дізнався й спробував отримати компенсацію від органів слідства, кримінальне провадження в справі було поновлено.

58. Суд нагадує, що період, який має братись до уваги при визначенні тривалості кримінального провадження, починається з дня, коли особі було пред'явлено обвинувачення, в автономному значенні цього терміну. Цей період закінчується, коли обвинувачення набуває остаточної сили, або ж провадження призупиняється (*Rokhlina v. Russia*, № 54071/00, п. 81, від 7 квітня 2005 року).

59. Суд зазначає, що Уряд не надав доказів, які б підтверджували той факт, що до жовтня 2001 року заявнику була доведена до відома копія постанови від 25 жовтня 2000 року. Адміністративний позов заявника не може слугувати доказом цього, так як в ухвалі районного суду від 20 квітня 2001 року чітко вказується, що заявник оскаржував „призупинення”, а не „закриття” провадження і, більше того, вказується, що він вимагав закриття на підставі відсутності складу злочину. Врешті решт заставу заявникові не було повернено негайно, як передбачено національним законодавством в разі закриття справи. Натомість, органам влади необхідно було більше року, щоб вжити відповідні заходи (п. 25 вище). Насправді, на відміну від тверджень Уряду, ніщо не вказує та те, що цей захід було вжито до 26 жовтня 2001 року.

60. Беручи до уваги вищезгадане, Суд погоджується з тим, що заявник у період з вересня 2000 року по жовтень 2001 року продовжував вважати себе обвинуваченим у кримінальній справі, звільненим під заставу.

61. У зв'язку з цим, Суд повторює, що Конвенція має на меті гарантувати не теоретичні та уявні права, а права, що є практичними та дієвими (див. напр. *Multiplex v. Croatia*, № 58112/00, п. 44, від 10 липня 2003 року). Суд вважає, що право підсудного було б уявним, якби він чи вона не були поінформованими щодо руху провадження (див. *mutatis mutandis*, *Sukhorubchenko v. Russia*, № 69315/01, п. 53, від 10 лютого 2005 року), особливо коли такі рішення органів влади можуть надавати право подачі позову про відшкодування збитків.

62. Суд відзначає, що критерій визначення «нанесення шкоди в значній мірі» (*Calleja v. Malta*, № 75274/01, п. 123, від 7 квітня 2005 року) в рівній мірі застосовується й при визначенні кінцевої дати кримінального провадження.

63. Відповідно, період, що має братись до уваги, почався 30 жовтня 1998 року і закінчився 25 грудня 2001 року, - близько трьох років і двох місяців.

2. Розумність строку проведення слідства

а. Аргументи, надані Суду

64. Уряд наполягає, що національні органи влади продемонстрували належну старанність у проведенні провадження, так як розслідування було завершено в межах двох місяців і судові слухання були призначені і проведені з належною періодичністю. Уряд зауважує, що заявник своїми діями спричинив подовження провадження, оскаржуючи ухвалу міського суду від 24 червня 1999 року до вищої інстанції та повторно вимагаючи додаткове розслідування.

65. Заявник стверджує, що провадження проводилось без належної старанності і що він жодними діями не спричинив затримок у розслідуванні.

б. Оцінка Суду

66. Суд нагадує, що розумність тривалості провадження визначається в залежності від конкретних обставин справи, враховуючи, критерії визначених в прецедентній практиці Суду, зокрема складність справи, поведінка заявника та поведінка компетентних органів влади. Щодо останнього положення, важливість предмету розгляду для заявника також повинно бути розглянуто (див, зокрема, *Kalashnikov v. Russia*, № 47095/99, § 125, ECHR 2002-VI).

67. Суд відзначає, що в даній справі не виникло жодного складного питання щодо фактів чи права, оскільки справа зводиться лише до незаконного зберіганням боеприпасів, в якій заявник був єдиним підозрюваним. Тому складність справі не впливала на її тривалість.

68. Ніщо не свідчить про те, що заявник своєю поведінкою вплинув на тривалість провадження. В будь-якому випадку, Суд нагадує, що стаття 6 Конвенції не вимагає від особи, звинуваченої в скоєнні кримінального злочину, активно співпрацювати з органами правосуддя. Зокрема, заявник не може бути звинувачений у використанні засобів, передбачених для захисту національним законодавством (*Yağcı and Sargin v. Turkey*, рішення від 8 червня 1995 р., Series A № 319-A, § 66).

69. Суд вважає, однак, що чисельні затримки у даному розслідуванні були обумовлені бездіяльністю національних органів влади. У зв'язку з цим, Суд нагадує, що впродовж семи місяців (з жовтня 1998 року по травень 1999 року) заявник утримувався під вартою – факт, який вимагає особливої старанності судів для швидкого розгляду справ (*Smirnova v. Russia*, № 46133/99 and 48183/99, § 83, ECHR 2003-IX (витяги); *Abdoella v. the Netherlands*, рішення від 25 листопада 1992 р., Series A № 248-A, § 24, та *Henworth v. the United Kingdom*, № 515/02, § 29, 2 листопада 2004 р.).

70. На початкових стадіях слідчий допускав безпідставні затримки у проведенні розслідування. Кримінальну справу було відкрито негайно після обшуку в будинку заявника, у зв'язку з відносно простим злочином, де заявник був єдиним підозрюваним.

71. Подальші затримки у провадженні були обумовлені проведенням судових засідань з великими проміжками та неспроможністю державних органів забезпечити присутність свідків. Суд відмічає, що в період між 1 лютого 1999 року, коли заявника було передано до суду та до 17 травня 1999 року (тобто коли заявник все ще знаходився під вартою) було проведено всього три слухання, два з яких були перенесені у зв'язку з відсутністю свідків (п. 14 вище). Суд нагадує, що обов'язок чинити правосуддя в розумні строки належить лише відповідним органам (*Mitchell and Holloway v. the United Kingdom*, № 44808/98, § 56, від 17 грудня 2002 р.). Суд зазначає, що протягом судового провадження суд мав у своєму розпорядженні ефективні механізми забезпечення явки свідків в судові засідання (п.31 вище). Проте, ніщо не свідчить з матеріалів справи, що суд коли-небудь розглядав можливість накладення адміністративних санкцій за неявку в суд.

Вжиті судом заходи приводу до суду 4 березня 1999 року також не мали якого-небудь результату.

72. У період з червня по вересень 2000 року (коли початкове звинувачення було скасоване в апеляційній інстанції) районний суд провів чотири засідання із перервами від двох до шести місяців. Хоча на той час заявник вже був звільнений з-під варти, Суд вважає, що слідство мало скласти щільніший графік для прискорення проведення слухань (cf. *Ievizoviж v. Germany*, № 49746/99, від 29 липня 2004 р., §§ 51 and 60). Зрештою, Суд зауважує, що короткому періоду додаткового розслідування у жовтні 2000 року передували місяці бездіяльності (пп.. 20 та 25).

73. Беручи до уваги вищезгадане, Суд вирішує, що тривалість провадження в цій справі не відповідала вимозі „розумного строку”. Відповідно мало місце порушення п. 1 ст. 6 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТ. 41 КОНВЕНЦІЇ

74. Ст. 74 Конвенції проголошує:

„Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову компенсацію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію”.

A. Шкода

75. Заявник вимагає невизначену суму компенсації за моральну та матеріальну шкоду, що була спричинена тривалістю провадження, порушеного проти нього. Він посилається, зокрема на те, що зазнавав моральних та фізичних страждань протягом тримання під вартою.

76. Уряд не погодився з цією вимогою.

77. Суд вважає, що заявник зазнавав деякої моральної шкоди, яка не може бути виправлена шляхом лише констатації факту порушення. Тому, зробивши свою оцінку на засадах справедливості, як це вимагає стаття 41 Конвенції, Суд присуджує заявнику 2 000 ЄВРО відшкодування моральної шкоди.

Б. Судові витрати

78. Заявник не надав жодних вимог згідно цього розділу у встановлений час. Відповідно, Суд не виносить рішення з цього приводу.

В. Пеня

79. Суд вважає, що пеня повинна засновуватись на граничній позичковій ставці Європейського Центрального Банку, до якої повинні бути додані три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ, СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Визнає* прийнятною скаргу щодо надмірної тривалості кримінального провадження, а решту скарги непринятною.
2. *Встановлює*, що було порушення п. 1 ст. 6 Конвенції;
3. *Вирішує*, що
  - а) протягом трьох місяців від дати, коли рішення стане остаточним відповідно до статті 44 § 2 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявнику суму в українських гривнях за курсом, що складає на день розрахунку 2 000 ЄВРО (дві тисячі ЄВРО) як відшкодування моральної шкоди та будь-який податок, який може підлягати сплаті з зазначеної суми;
  - б) у випадку невиконання чи несвоєчасної виплати державою-відповідачем належної заявникові суми, на неї нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці Європейського Центрального Банку плюс три відсотки, з часу, коли закінчиться вищезгаданий тримісячний строк, і до моменту повного розрахунку.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 4 квітня 2006 року, відповідно до правила 77 §§ 2 та 3 Регламенту Суду.

С. ДОЛЛЕ (S. Dollj)
Costa)

Ж.-П. КОСТА (J.-P.

Секретар секції

Голова